

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

MNENJA

EVROPSKI EKONOMSKO-SOCIALNI ODBOR

451. PLENARNO ZASEDANJE 25. IN 26. FEBRUARJA 2009

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o evropski civilni službi (raziskovalno mnenje)

(2009/C 218/01)

Francoski minister za zunanje in evropske zadeve je v okviru francoskega predsedovanja Evropski uniji v dopisu z dne 3. julija 2008 Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosil za raziskovalno mnenje o naslednji temi:

„Evropska civilna služba“.

Strokovna skupina za zaposlovanje, socialne zadeve in državljanstvo, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 4. februarja 2009. Poročevalec je bil g. JANSON, soporočevalec g. SIBIAN.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 451. plenarnem zasedanju 25. in 26. februarja 2009 (seja z dne 25. februarja) s 131 glasovi za, 7 glasovi proti in 9 vzdržanimi glasovi.

1. Povzetek in sklepi

1.1 EESO toplo pozdravlja pobudo francoskega predsedstva. V zvezi s tem se tudi sklicuje na priporočilo Sveta z dne 20. novembra 2008 o mobilnosti mladih prostovoljcev v EU⁽¹⁾. Vendar se je glede na široko paleto sistemov za aktivno udeležbo mladih v družbi tega vprašanja najbolje lotiti tako, da evropska pobuda temelji na naslednjih izhodiščih:

- sodelovanje med organizatorji prostovoljnih dejavnosti, ki so odprte za vse, so neplačane, se opravljajo prosto, so izobraževalne (neformalni vidiki učenja) in ustvarjajo dodano družbeno vrednost;
- določeno obdobje trajanja dejavnosti; jasni cilji, vsebina, naloge, struktura in okvir, z ustrežno podporo ter pravnimi in socialnim varstvom;
- prostovoljna dejavnost poteka tako v evropskem kot nadnacionalnem okviru.

1.2 Aktivna udeležba v družbi, vključno z nadnacionalnimi izmenjavami, izdatno koristi tako osebnemu razvoju, zlasti

mladih, kot tudi razvoju organizirane civilne družbe v Evropi. Za prostovoljce je to enkratna priložnost za formalno in neformalno učenje ter za pridobivanje družbenih in jezikovnih znanj. To lahko dvigne evropsko državljsko zavest in okrepi občutek pripadnosti v poznejšem življenjskem obdobju. Z vključitvijo drugih starostnih skupin, npr. starejših, lahko te prispevajo svoje življenjske izkušnje. To pozitivno vpliva na njihovo zdravje in kakovost življenja. Skupna udeležba različnih starostnih skupin v prostovoljnih dejavnostih lahko tudi spodbuja razumevanje med generacijami.

1.3 EESO meni, da bi Unija morala določiti ambiciozne cilje za zagotavljanje širše udeležbe ljudi v civilni družbi. Prvi korak je upoštevanje priporočil EESO, opredeljenih v prejšnjem mnenju⁽²⁾.

1.4 EESO bi bil zato zadovoljen, če bi države članice vzpostavile sodelovanje med organizatorji prostovoljnih dejavnosti, pri čemer bi obstoječe oblike teh dejavnosti vključevale nadnacionalni vidik.

⁽¹⁾ 14825/08, JEUN 101.

⁽²⁾ Glej mnenje EESO o prostovoljnem delu: vloga in vpliv v evropski družbi, poročevalka: ga. KOLLER (UL C 325, 30.12.2006).

1.5 EU bi lahko spodbujala evropsko civilno pobudo ⁽¹⁾ z združenjem politik in dejavnosti za programe izmenjav, ki v nasprotju z dosedanjo prakso niso osredotočeni na mladino. Eden ciljev bi lahko bil prispevati k evropskemu povezovanju. EESO meni, da je logično, da Evropska unija tem programom nameni več finančnih sredstev. Najprej bi morala omogočiti podvojitev trenutnega obsega udeležbe v izmenjavah mladih in bistveno povečati obseg udeležbe drugih starostnih skupin.

1.6 EESO meni, da je treba več pozornosti nameniti prikrajšanim ljudem in zlasti mladim z omejenimi možnostmi.

1.7 Nujno bi bilo treba okrepiti sodelovanje med izvajalci obstoječih nacionalnih in evropskih programov, da bi ublažili tehnične ovire in težave, povezane s kritjem zdravstvenega in nezgodnega zavarovanja. V ta namen bi Evropska unija lahko razmislila o razvoju blagovne znamke za programe izmenjav, ki izpolnjujejo standarde kakovosti Unije. Kakovost prostovoljnih dejavnosti je ne glede na njihovo obliko pomembna in jo je treba zagotoviti na ustrezen način.

1.8 EESO meni, da je treba spodbujati dejavnosti v sodelovanju s tretjimi državami, ki prispevajo k delu EU, povezanem z razvojnimi cilji tisočletja, ter k izvajanju evropske razvojne politike in politike humanitarne pomoči.

1.9 EU mora to področje ovrednotiti z uvedbo in podpiranjem raziskav ter z razvojem statistike.

1.10 Rešiti je treba tudi vprašanja, povezana z zavarovanjem ter zdravjem in varnostjo. Med opravljanjem dejavnosti je treba prostovoljcem zagotoviti ustrezno socialno varstvo, kar pa je težka naloga, če se predpisi, ki urejajo socialno varstvo nadnacionalnih prostovoljcev, razlikujejo od države od države. EESO zato poziva Komisijo, da spodbuja skupno razumevanje teh vprašanj, države članice in pristojne ustanove pa da rešijo ta pomembna vprašanja.

1.11 EESO se zaveda, da to vprašanje zahteva naknadno spremljanje, npr. v obliki konference, ki bi se je lahko udeležile vse pristojne nacionalne službe, Evropska komisija in nevladne organizacije, dejavne na področju mladih ali prostovoljnega dela, in na kateri bi spodbujali razvoj evropske civilne pobude.

2. Izhodišča

2.1 EESO toplo pozdravlja pobudo francoskega predsedstva, da EESO zaprosi za pripravo raziskovalnega mnenja o evropski civilni službi.

2.2 Vendar glede na široko paleto sistemov za aktivno udeležbo mladih v družbi, najsi gre za civilno službo, prostovoljno delo ali druge oblike udeležbe, mora imeti evropska pobuda jasen okvir in jasno opredelitev. EESO meni, da se je tega vprašanja na evropski ravni najboljše lotiti tako, da se preseže koncept tradicionalne civilne službe in da evropska pobuda temelji na naslednjih izhodiščih:

- prostovoljne dejavnosti, ki so odprte za vse, so neplačane, se opravljajo prosto, so izobraževalne (vidik neformalnega učenja) in ustvarjajo dodano družbeno vrednost;

- določeno obdobje trajanja dejavnosti; jasni cilji, vsebina, naloge, struktura in okvir, z ustrezno podporo ter pravnim in socialnim varstvom;

- prostovoljna dejavnost poteka tako v evropskem kot nadnacionalnem okviru.

2.3 Ta okvir bi lahko poimenovali evropsko civilna pobuda, v katero bi vključili bogato tradicijo in prakso prostovoljnih dejavnosti, vključno z različnimi oblikami civilne službe v različnih državah članicah.

2.4 Določbe o izmenjavi mladih delavcev vsebuje že Pogodba o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti z namenom spodbujati in okrepiti solidarnost med evropskimi narodi.

2.5 Prejšnje mnenje EESO o prostovoljnem delu ⁽²⁾ vsebuje več priporočil:

- razglasitev leta prostovoljcev ter objava bele knjige o prostovoljnem delu in aktivnem državljanstvu v Evropi;

- spodbujanje vlad držav članic k oblikovanju nacionalne politike prostovoljnih dejavnosti;

- države članice si morajo prizadevati za pripravo zakonodajnega okvira, ki zagotavlja pravico do prostovoljnih dejavnosti ne glede na pravni ali družbeni status;

- potreba po zanesljivih in primerljivih statističnih podatkih na evropski ravni na tem področju;

⁽¹⁾ Da bi preprečil zmedo zaradi različnih pomenov izraza „civilna služba“ v različnih državah članicah, EESO uporablja izraz „civilna pobuda“ v celotnem mnenju.

⁽²⁾ Glej mnenje EESO o prostovoljnem delu: vloga in vpliv v evropski družbi, poročevalka: ga. KOLLER (UL C 325, 30.12.2006).

— Evropska unija bi morala storiti več, da v okviru svojih sistemov financiranja, politik in programov močnejše spodbuja prostovoljne dejavnosti; v vsej Evropi bi bilo treba oblikovati ustrezno infrastrukturo za spodbujanje prostovoljnih dejavnosti;

— vseevropski programi prostovoljnega dela morajo biti na voljo celotnemu prebivalstvu.

2.6 EESO opaža, da kljub določenemu napredku mnoga priporočila in predlogi še niso bili uresničeni. S tem mnenjem EESO vnovič poudarja, da je treba uresničiti priporočila iz prejšnjega mnenja in v okviru prostovoljnih dejavnosti povečati ambicije na področju prostovoljnih služb.

2.7 EESO meni, da je treba civilno družbo bolj vključiti v proces evropskega povezovanja. Ambiciozna evropska civilna pobuda, dostopna vsem starostnim skupinam, lahko prispeva k ponovni vzpostavitvi skrhanega zaupanja med državljani in Evropsko unijo. Spodbujanje aktivnega državljanstva krepi načela svobode, demokracije, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, enakosti med ženskami in moškimi ter nediskriminacije, na katerih sloni EU.

2.8 EESO poudarja potrebo po večji, aktivnejši udeležbi ljudi v družbi, zlasti mladih in/ali prikrajšanih ljudi, s čimer bi okrepili njihovo državljansko zavest in občutek solidarnosti. Izboljšati je treba tudi sodelovanje med državami članicami, Evropsko komisijo in EESO na področju civilnih služb.

2.9 Trenutno veljavna Pogodba vsebuje pravno podlago za mladinske politike in državljanske dejavnosti v členih 149 in 151, ki sicer izključujeta usklajevanje zakonodaje, kljub temu pa EU zagotavljata možnosti za krepitev sodelovanja med državami članicami in spodbujanje izmenjav mladih. Lizbonska pogodba nekoliko razširja področje delovanja mladinskih politik, saj dodaja udeležbo mladih v demokratičnem življenju v Evropi.

2.10 Z začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe bo vzpostavljen okvir za skupne prispevke mladih Evropejcev k humanitarnim dejavnostim Unije, in sicer evropsko enoto za prostovoljno humanitarno pomoč (European Voluntary Humanitarian Aid Corps).

2.11 Prostovoljne dejavnosti se trenutno izvajajo v glavnem prek odprte metode usklajevanja v okviru treh prednostnih vidikov mladinskih politik Evropske unije:

— spodbujanje udeležbe mladih pri aktivnem državljanstvu in v civilni družbi;

— spodbujanje prostovoljnih dejavnosti med mladimi;

— izboljšanje informacij, namenjenih mladim, in obstoječih služb za obveščanje mladih, spodbujanje prostovoljnih dejavnosti med njimi, spodbujanje večjega razumevanja in poznavanja mladih.

2.12 Obstaja več razlogov za premislek o povečanju aktivne udeležbe v družbi v Evropi. Evropa ima večjo odgovornost za doseganje razvojnih ciljev novega tisočletja kot katerakoli druga celina. Je eden največjih donatorjev na svetu. Vključevanje evropskih državljanov v reševanje največjih svetovnih izzivov bi prispevalo ne samo k osebnemu razvoju posameznikov, temveč tudi k večjemu razumevanju in ustvarjanju nujnih mrežnih povezav v globaliziranem svetu.

2.13 Nacionalne civilne službe so včasih obstajale kot alternativa vojaški službi. Z ukinitvijo obveznega služenja vojaškega roka in povečevanjem profesionalizacije vojaških sil v državah članicah se zmanjšuje tudi število civilnih služb. Razvoj prostovoljnih služb za mlade bi lahko postal privlačna alternativa vključevanju mladih ljudi v družbo tudi v primeru zmanjšane obsega vojaške ali civilne službe.

2.14 Prostovoljnemu delu in drugim pobudam civilne družbe se namenja čedalje več pozornosti. Predstavniki držav članic, držav pristopnic in Evropske komisije so se leta 2004 na povabilo italijanskega predsedstva sestali v Rimu na prvi konferenci o civilni službi in mladini. Italijansko predsedstvo konference je v svojih sklepih med drugim priporočilo naslednje:

— sistematično in redno izmenjavo informacij in dobrih praks ter okrepljeno sodelovanje med civilnimi službami in mladinsko politiko;

— večjo udeležbo mladih v civilnih službah, da bi okrepili njihovo državljansko zavest in občutek solidarnosti;

— okrepljeno sodelovanje med državami članicami, državami pristopnicami in Evropsko komisijo na področju civilnih služb za mlade.

3. Sedanji programi izmenjav

3.1 Evropa

3.1.1 V program Mladi v akciji je vključena tudi Evropska prostovoljna služba (European Voluntary Service, EVS). Prostovoljci, stari od 18 do 30 let, preživijo od dva meseca do dvanajst mesecev v tujini. Opravijo lahko posebno usposabljanje, pridobljena znanja pa se jim uradno priznajo v potrdilu o neformalnem učenju za mlade, t.i. Youthpass. V Evropski prostovoljni službi je v obdobju od leta 1996 do leta 2006 sodelovalo 30 000 prostovoljcev.

3.1.2 Od leta 2009 bodo starejši vključeni v institucionalizirane oblike evropske prostovoljne službe, in sicer v okviru programa Grundtvig. Kljub temu da obseg teh izmenjav sprva ne bo velik, je vredno omeniti, da Evropska komisija išče načine za podpiranje prostovoljnega dela, ki ga opravljajo različne starostne skupine. Poleg tega bodo ukrepi, ki se izvajajo v okviru programa Evropske komisije Evropa za državljane, ustvarili resnične možnosti za izmenjavo prostovoljcev iz različnih držav in različnih starostnih skupin.

3.1.3 Na tisoče organizacij v državah članicah EU je že dolga leta vključenih v dvostransko sodelovanje, katerega pomembna sestavina je izmenjava prostovoljcev. Ta dejavnost poteka decentralizirano, vendar podatkov o njenem obsegu ni na voljo. Če upoštevamo zgolj izmenjave, ki potekajo v okviru globalnih struktur, pa je jasno, da v teh programih sodeluje veliko število Evropejcev, zlasti mladih.

3.1.4 EVS temelji na nekaterih ključnih vrednotah in standardih kakovosti, določenih v listini o EVS. Da bi zaščitili in krepili te vrednote in standarde, se od organizacij, ki hočejo poslati ali gostiti prostovoljce v okviru EVS ali usklajevati projekt EVS, zahteva, da najprej dobijo akreditacijo.

3.1.5 Evropski program Erasmus je zelo uspešen pri povečevanju mobilnosti študentov in podpiranju sodelovanja med visokošolskimi ustanovami. V programu Erasmus sodeluje okrog 90 % evropskih univerz, od njegove ustanovitve leta 1987 pa se ga je udeležilo 1,9 milijona študentov. Program Erasmus želi v prihodnosti svoje ukrepe, povezane z mobilnostjo, dodatno razširiti in tako do leta 2012 doseči udeležbo 3 milijonov študentov.

3.1.6 Program Leonardo da Vinci podpira mobilnost posameznikov, ki opravljajo začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje, mobilnost delavcev in samozaposlenih ter mobilnost strokovnjakov v okviru poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

3.2 Države članice

3.2.1 EESO se zaveda, da v državah članicah obstajajo različne oblike in tradicije opravljanja civilne službe in druge oblike prostovoljnih dejavnosti, namenjene spodbujanju aktivnega državljanstva, solidarnosti in družbenega razvoja. Ob tem poudarja vlogo in prispevek nevladnih organizacij, dejavnih na področju mladinskega ali prostovoljnega dela. Zaveda se tudi dejstva, da nima na voljo veliko informacij o programih na področju civilne službe in prostovoljnih dejavnostih v državah članicah.

3.2.2 V nekaterih državah članicah, kot so Nemčija, Italija in Francija, se že izvajajo določene oblike (obvezne ali prostovoljne) civilne službe. Nekatere druge države bodisi trenutno uvajajo tovrstne službe ali razmišljajo o njihovi uvedbi.

4. Evropska civilna pobuda

4.1 Tekoče politične pobude

Odbor pozdravlja priporočilo Sveta, ki spodbuja mobilnost mladih prostovoljcev v Evropi. EESO pozdravlja tudi resolucijo Evropskega parlamenta z dne 22. aprila 2008 o vlogi prostovoljnega dela pri krepitvi gospodarske in družbene kohezije. Resolucija poudarja potrebo po mobilizaciji virov za prostovoljno delovanje in po uvajanju programov ne samo za mlade, ampak tudi za druge skupine.

EESO pozdravlja tudi poziv Komisije k izvajanju pripravljalnega ukrepa Amicus, katerega namen je spodbujati nadnacionalni vidik napotitve mladih na opravljanje civilne službe in prostovoljnega dela, spodbujati razvoj evropskega okvira in zagotoviti fazo preskušanja in vrednotenja.

4.1.1 EESO zato pozdravlja države članice z močno tradicijo in zanimanjem za to področje, ki vzpostavljajo sodelovanje, v okviru katerega je mogoče vključiti nadnacionalni vidik v obstoječe oblike civilne/javne službe.

4.1.2 EESO soglaša, da pomanjkanje usklajenih ukrepov med različnimi nacionalnimi programi in razpoložljivih informacij omejuje možnosti EVS in je zato skrb zbujajoče. Pozdravlja tudi prizadevanja za povečanje prepoznavnosti blagovne znamke EVS, da bi postala primerljiva s prepoznavnostjo programa ERASMUS.

4.2 Kakšni naj bodo cilji?

4.2.1 EESO meni, da bi Unija morala določiti ambiciozne cilje za zagotavljanje širše udeležbe ljudi v civilni družbi. Eden prvih korakov je upoštevanje priporočil EESO, opredeljenih v prejšnjem mnenju (glej točko 2.5).

4.2.2 EU bi morala spodbujati evropsko civilno pobudo z združevanjem politik in dejavnosti za programe izmenjav, ki ne bi bili omejeni zgolj na mlade ljudi, temveč bi vsebovali močnejšo evropsko komponento. Najboljša rešitev bi bila, da udeleženec obdobje služenja dokonča v državi, ki ni njegova. EESO meni, da bi morala Evropska unija tem programom nameniti več finančnih sredstev.

4.2.3 V prvi fazi bi si morala prizadevati za podvojitev trenutnega števila udeležencev v izmenjavah mladih prostovoljcev. To bi moralo biti izvedljivo, saj v programu Erasmus trenutno sodeluje več kot 100 000 študentov, medtem ko se drugih programov izmenjav mladih v Evropi udeležuje le majhno število mladih. Dolgoročno bi si lahko ti programi prizadevali doseči raven udeležbe v programu Erasmus.

4.2.4 EESO meni, da je treba večjo pozornost nameniti prikrajšanim mladim ljudem. Tej skupini bi lahko udeležba v civilni družbi prinesla največje koristi, vendar njeni pripadniki pogosto nimajo niti finančne sposobnosti niti ustreznih kvalifikacij za udeležbo.

4.2.5 Taka pobuda bi morala poleg mladih vključevati tudi druge skupine prebivalstva. Evropa se stara, vendar so starejši ljudje danes aktivnejši kot kdajkoli prej in želijo imeti vidnejšo vlogo v družbi. Vključevanje drugih skupin, na primer upokojencev, v program, bi prispevalo k spodbujanju koncepta «aktivnega staranja» in zblížalo nove skupine ljudi iz različnih držav. To bi starejšim omogočilo vključenost v družbeno življenje in uporabo življenjskih izkušenj, dalo pa bi jim tudi občutek koristnosti. To pa bi pozitivno vplivalo na njihovo zdravje in kakovost življenja. Skupna udeležba mlajših in starejših v prostovoljnih dejavnostih lahko spodbuja razumevanje med generacijami, izmenjavo izkušenj in vzajemno podporo.

4.2.6 Zagotoviti je treba boljše sodelovanje med obstoječimi nacionalnimi in evropskimi programi. To bi lahko zmanjšalo tehnične ovire, kot so pomanjkanje vzajemnega priznavanja izkušenj na področju civilne službe in kvalifikacij mladih ter ovire, povezane s kritjem zdravstvenega in nezgodnega zavarovanja. V ta namen bi lahko Evropska unija razvila blagovno znamko za programe izmenjav, ki izpolnjujejo standarde kakovosti Unije.

4.2.7 Državna podpora je danes pomembna za spodbujanje razvoja programov in zagotavljanje standardov kakovosti. Nobena država pa ne krije vseh stroškov projektov, povezanih s prostovoljnimi dejavnostmi. Zlasti v primeru nadnacionalnih dejavnosti se pogosto iščejo viri zasebnega financiranja. Zato mora EU za spodbujanje izmenjav in krepitev evropske civilne pobude znatno povečati svoj proračun za prostovoljne dejavnosti (vključno z izmenjavami), da med drugim pokrije stroške usklajevanja, stroške spodbud in stroške navzkrižnih subvencij med državami. EESO poziva tudi države članice, da povečajo obseg financiranja teh dejavnosti.

4.2.8 EESO meni, da je treba spodbujati dejavnosti v sodelovanju s tretjimi državami, v katerih lahko prostovoljci opravljajo dejavnosti, ki prispevajo k delu EU, povezanem z razvoji-

nimi cilji novega tisočletja ter z izvajanjem evropske razvojne politike in politike humanitarne pomoči. Pobuda za spodbujanje širšega okvira in večjega števila izmenjav bi morala biti usklajena tudi z evropsko enoto za prostovoljno humanitarno pomoč, opredeljeno v Lizbonski pogodbi. Dolgoročno bi enota morala poleg mladih vključevati tudi druge skupine ljudi. V okviru tega je treba preprečiti, da vizumska politika EU po nepotrebem zavira take izmenjave.

4.2.9 EU mora navsezadnje to področje tudi izpostaviti in ga ovrednotiti z uvajanjem in podpiranjem raziskav ter razvojem statistike. O sodelovanju med obstoječimi službami je treba v ustreznem institucionalnem okviru še naprej razpravljati ter ga spremljati in nadzirati.

4.3 Prednosti in izzivi

4.3.1 Evropska civilna pobuda bi poleg temeljnih svoboščin in pravne države pomagala utrjevati tudi univerzalne in evropske vrednote svobode, demokracije in spoštovanja človekovih pravic. Poleg tega bi njeni cilji morali biti tudi razvoj družbene, jezikovne in povezovalne sposobnosti, izgradnja in delovanje Evropske unije ter pridobivanje in izmenjava izkušenj. Želja po pridobivanju znanja ali boljšem razumevanju lastnega značaja in sposobnosti je pogosto najpomembnejši dejavnik vključevanja mladih v prostovoljne dejavnosti, prispeva pa tudi k izpolnjevanju zahtev družbe, ki temelji na znanju.

4.3.2 EESO meni, da je veliko možnosti za nadnacionalno sodelovanje in izmenjavo prostovoljcev na številnih področjih (npr. socialno vključevanje, človekove potrebe, otroci in mladina, šport, informacije, varstvo dediščine, kultura in umetnost, okolje, civilna zaščita itd.), ki lahko izboljšajo evropsko razsežnost državljanstva.

4.3.3 EESO meni, da bi evropska civilna pobuda lahko izboljšala tudi sodelovanje med državami članicami, državami pristopnicami in državami v okviru instrumenta evropskega sosedstva in partnerstva (ENPI) v smislu spodbujanja aktivnega državljanstva in občutka solidarnosti.

4.3.4 Prostovoljci lahko pridobivajo pomembne neformalne izkušnje in znanja, po katerih na trgu dela obstaja povpraševanje, ter gradijo socialno mrežo. Pridobivajo lahko tudi ključne sposobnosti in znanja na področjih, kot so odnosi z javnostjo, komuniciranje, sposobnost izražanja, socialne spretnosti, organizacija dela in poklicno izobraževanje. Prostovoljna dejavnost je torej lahko pomemben del življenjepisa in poklicne poti posameznika. Za to pa je treba zagotoviti priznanje prostovoljnih dejavnosti mladih in njihove potrebe po neformalnem učenju.

4.3.5 Seveda obstajajo tudi izzivi. Eden od teh je pomanjkanje pravnega statusa za prostovoljce. Nacionalni okviri opredeljujejo status prostovoljcev in organizacij v državi ter v manjšem obsegu tudi v tujini. Nacionalni zakonodajni okviri, ki bi prostovoljcem EVS zagotovili podoben pravni status, ne obstajajo.

4.3.6 Rešiti je treba tudi vprašanja, povezana z zavarovanjem ter zdravjem in varnostjo. Med opravljanjem dejavnosti je treba prostovoljcem zagotoviti ustrezno socialno varstvo, kar pa je težka naloga, če se predpisi, ki urejajo socialno varstvo nadnacionalnih prostovoljcev, razlikujejo od države od države. EESO zato poziva Komisijo, da spodbuja skupno razumevanje teh vprašanj, države članice in pristojne ustanove pa, da rešijo ta pomembna vprašanja.

4.3.7 Narediti je treba vse, da se izognemo potencialnim navzkrižjem med plačanim delom in prostovoljno službo. V ta namen je treba po potrebi jasno opredeliti razlike med delodajalci in delojemalci ter odgovornosti prostovoljcev. Namen prostovoljne dejavnosti ni nadomestiti zaposlitev. Zato je pomembno sodelovanje med socialnimi partnerji.

5. Vloga EESO in organizirana civilna družba

5.1 Organizirana civilna družba je temeljni sektor prostovoljne dejavnosti. V dejavnosti EVS in druge evropske programe je vključenih že veliko organizacij civilne družbe. Prostovoljne organizacije bi morale tudi v prihodnje imeti pomembno vlogo v programu širših izmenjav.

5.2 Dejstvo je, da so nepridobitne in prostovoljne organizacije pogosto ponudnice različnih socialnovarstvenih storitev v Evropi. Hkrati je v mnogih primerih zaznati upad udeležbe v ljudskih gibanjih. V okviru tega bi lahko evropska civilna pobuda prispevala k povečanju udeležbe posameznikov v organizirani civilni družbi in izboljšanju možnosti organizacij za samorazvoj. Pregled in obravnava vloge in položaja nepridobitnih organizacij v družbi lahko prineseta spremembe v konkretnem prispevku teh organizacij in dvigneta zavest o dodani vrednosti, ki jo prinašajo družbi.

5.3 Evropska civilna pobuda lahko tudi prispeva k močnejši in bolj dinamični civilni družbi. To bo prineslo koristi tudi socialnemu kapitalu v smislu zaupanja, zmanjšanja korupcije in članstva v prostovoljnih združenjih.

5.4 Problem akreditiranja organizacij in vprašanje kakovosti izmenjave pogosto vplivata na delovanje organizacij civilne družbe. EESO poziva organizirano civilno družbo v državah članicah in na evropski ravni, da sodeluje pri iskanju skupnih načel v zvezi z akreditacijo in razvojem skupnih meril kakovosti. To bi lahko dosegli v sodelovanju s pristojnimi javnimi upravami, kjer bi to bilo potrebno.

5.5 EESO se zaveda, da to vprašanje zahteva naknadno spremljanje, npr. v obliki konference, ki bi se je lahko udeležile vse pristojne nacionalne službe, Evropska komisija in nevladne organizacije, dejavne na področju mladih ali prostovoljnega dela, in na kateri bi spodbujali razvoj evropske civilne pobude.

V Bruslju, 25. februarja 2009

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Mario SEPI

PRILOGA

k mnenju Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Naslednji amandmaji, ki so bili med razpravo zavrženi, so prejeli več kot četrtno glasov:

Točka 2.11

„Prostovoljne dejavnosti mladih so se trenutno izvajajo v glavnem prek prednostna usmeritev odprte metode usklajevanja v okviru treh prednostnih vidikov mladinskih politik Evropske unije:

- spodbujanje udeležbe mladih ljudi kot aktivnih državljanov in v civilni družbi,
- spodbujanje prostovoljnih dejavnosti med mladimi,
- izboljšanje informacij, namenjenih mladim, in obstoječih služb za obveščanje mladih, spodbujanje prostovoljnih dejavnosti med njimi, spodbujanje večjega razumevanja in poznavanja mladih.“

Rezultat glasovanja

Za: 49 Proti: 69 Vzdržani: 19

Točka 4.3.7

„Narediti je treba vse, da se izognemo potencialnim navzkrižjem med plačanim delom in prostovoljno službo. V ta namen je treba po potrebi jasno opredeliti razlike med delodajalci in delojemalci ter odgovornosti prostovoljcev. Namen prostovoljne dejavnosti ni nadomestiti zaposlitev. Zato je pomembno sodelovanje med organizacijami prostovoljcev in socialnimi partnerji.“

Rezultat glasovanja

Za: 48 Proti: 77 Vzdržani: 23
